

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ОСВІТИ
«НАВЧАЛЬНО - РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР «БЕРЕГІНЯ»
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Н А К А З

29.10.2025 р.

м. Шахтарське

№116-ОД

**Про підсумки роботи
щодо дотримання
академічної доброчесності
в 2024/2025 навчальному році
та вдосконалення заходів
на наступний період**

На підставі аналізу з етики та доброчесності за підсумками 2024/2025 навчального року та з метою подальшого підвищення рівня етичної культури всіх учасників освітнього процесу,

НАКАЗУЮ:

1. Визнати стан дотримання академічної доброчесності в КЗО «НРЦ «Берегиня» ДОР» задовільним з відзначенням позитивної динаміки у формуванні навичок самостійності в учнів.
2. Заступнику директора з навчально-виховної роботи Біловій К.С.:
 - а) Провести до 01.12.2025 семінар-практикум для педагогів «Елементарне цитування: коректне посилання на методичні джерела».
 - б) Внести зміни до Положення про АД, включивши конкретні приклади адаптованих порушень для дітей з особливими освітніми потребами.
3. Класним керівникам 5-10 класів:
 - а) Посилити виховну роботу, спрямовану на формування усвідомленої самостійності учнів при виконанні простих побутових та навчальних завдань.
 - б) Ввести практику «Декларації самостійної роботи» (усне або візуальне підтвердження) при виконанні проєктів.

Термін виконання: постійно.

4. Секретарю Педагогічної ради Щербиніній Є.В.:
 - а) Забезпечити обов'язкове внесення посилань на першоджерела у всі методичні розробки, що затверджуються Педагогічною радою.

Термін виконання:

постійно, починаючи з 01.11.2025.

5. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

В.о. директора

комунального закладу освіти

«Навчально-реабілітаційний центр «Берегиня»

Дніпропетровської обласної ради»

Любов МАРКОВА

З наказом ознайомлені:

Білова К.С.

Щербиніна Є.В.

Термін виконання: постійно.

4. Секретарю Педагогічної ради Щербиніній Є.В.:

а) Забезпечити обов'язкове внесення посилань на періоджерела у всі методичні розробки, що затверджуються Педагогічною радою.

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ОСВІТИ
«НАВЧАЛЬНО - РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР «БЕРЕГІНЯ»
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

НАКАЗ

29.10.2025 р.

м. Шахтарське

№117-ОД

**Про затвердження та введення в дію
Положень з охорони праці КЗО «НРЦ «Берегиня» ДОР»,
Програм вступного та первинного інструктажів**

Відповідно Закону України «Про охорону праці», «Типового положення про службу охорони праці», затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 15.11.2004 року №255, та п.4.1.2 «Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти», затвердженого наказом МОН України від 26.12.2017 р. №1669, «Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України», затвердженого наказом МОН України від 18.04.2006 р. № 304 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 22.11.2017 р. № 1514), «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29.01.1998 р. № 9 (у редакції наказу Міністерства соціальної політики України від 30.03.2017 р. № 526), з метою забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці, безпечних та нешкідливих умов навчання, запобігання травматизму, нещасних випадків та професійних захворювань, з метою реалізації в навчально-реабілітаційному центрі системи безперервного освітнього процесу

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити і ввести в дію Положення з охорони праці КЗО «НРЦ «Берегиня» ДОР»:
- 1.1. Положення про службу охорони праці;
- 1.2. Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- 1.3. Положення про систему управління охороною праці (СУОП);
- 1.4. Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу;
- 1.5. Положення про розробку інструкцій з охорони праці.

2. Затвердити і ввести в дію Програми вступного та первинного інструктажів з охорони праці для працівників КЗО «НРЦ «Берегиня» ДОР» та з безпеки життєдіяльності для здобувачів освіти:

2.1. Програма вступного інструктажу з охорони праці для працівників;

2.2. Програма первинного інструктажу з охорони праці для працівників;

2.3. Програма вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності для здобувачів освіти;

2.4. Програма первинного інструктажу з безпеки життєдіяльності для здобувачів освіти.

3. Інженеру з охорони праці Вікторії ДОНЕЦЬ:

3.1. Ознайомити з Положеннями керівників структурних підрозділів та забезпечити їх примірниками;

3.2. Використовувати Програму вступного інструктажу при прийомі працівників на роботу;

3.3. Ознайомити керівників структурних підрозділів з Програмою первинного інструктажу і забезпечити їх примірниками.

4. Керівникам структурних підрозділів – заступнику директора з НВР Катерині БІЛОВІЙ, заступнику директора з ВР Світлані ГЛУХОВІЙ, заступнику директора з ГР Вікторії ДОНЕЦЬ:

4.1. Ознайомити своїх співробітників зі змістом Положень з охорони праці та Програмами вступних і первинних інструктажів;

4.2. Використовувати Програму первинного інструктажу з працівниками до початку роботи безпосередньо на робочому місці.

5. Класним керівникам, вчителям, вихователям в подальшому використовувати Програми в своїй роботі.

6. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

В.о. директора

Любов МАРКОВА

З наказом ознайомлені:

Катерина БІЛОВА

Світлана ГЛУХОВА

Вікторія ДОНЕЦЬ

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ОСВІТИ
«НАВЧАЛЬНО - РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР «БЕРЕГІНЯ»
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Н А К А З

29.10.2025 р.

м. Шахтарське

№118-ОД

**Про організацію навчання й перевірки
знань з питань охорони праці, безпеки
життєдіяльності в КЗО «НРЦ «Берегиня» ДОР»
у 2025-2027 роках**

На виконання Законів України «Про освіту», «Про охорону праці», відповідно до наказу Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26 січня 2005 року № 15 «Про затвердження Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та Переліку робіт з підвищеною небезпекою», наказів Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти» від 26.12.2017 р. №1669, «Про затвердження Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладах, установах, організаціях, підприємствах, що належать до сфери управління Міністерства освіти і науки України» від 18.04.2006 р. №304 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 22.11.2017 року №1514)

НАКАЗУЮ:

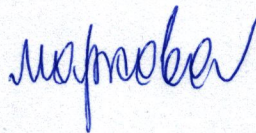
1. Затвердити такі, що додаються:

- склад діючої комісії з перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності (Додаток 1);
- плани-графіки проведення навчання і перевірки знань працівників з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності (Додаток 2);
- тематичний план навчання з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності (Додаток 3);
- програму проведення навчання та перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників (Додаток 4).

2. Діючій комісії з перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності:

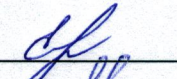
- 2.1. Розробити та затвердити перелік питань для перевірки знань з охорони праці, безпеки життєдіяльності.
- 2.2. Розробити та затвердити екзаменаційні тестові завдання з охорони праці, безпеки життєдіяльності для перевірки знань.
- 2.3. Проводити навчання та перевірку знань з охорони праці, безпеки життєдіяльності відповідно до планів-графіків.
- 2.4. Результати навчання оформляти протоколами перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності та зберігати їх в службі охорони праці 5 років.
3. Відповідальному за організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності інженеру з охорони праці Вікторії ДОНЕЦЬ організовувати навчання і перевірку знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності з працівниками закладу згідно до плану-графіку.
4. Координацію роботи покласти на інженера з охорони праці Вікторію ДОНЕЦЬ.
6. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

В.о. директора

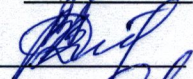

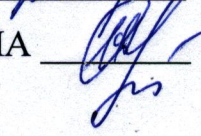
Любов МАРКОВА

З наказом ознайомлені:

Катерина БІЛОВА

Світлана ГЛУХОВА

Вікторія ДОНЕЦЬ

Ірина СИРОЄЖКІНА

Додаток 1

до наказу КЗО «НРЦ «Берегиня» ДОР»
від 29.10.2025 р. № 118-ОД

СКЛАД КОМІСІЇ
навчально-реабілітаційного центру
з перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності

Голова комісії: МАРКОВА Любов – в.о. директора КЗО «НРЦ «Берегиня» ДОР», посвідчення №1187;

Члени комісії:

ДОНЕЦЬ Вікторія - інженер з охорони праці, заступник директора з господарчої роботи КЗО «НРЦ «Берегиня» ДОР», посвідчення №019898;

БІЛОВА Катерина – заступник директора з навчально-виховної роботи КЗО ««НРЦ «Берегиня» ДОР», посвідчення №1188;

ГЛУХОВА Світлана - заступник директора з виховної роботи КЗО ««НРЦ «Берегиня» ДОР».

СИРОЄЖКІНА Ірина – вчитель, голова профспілкового комітету КЗО ««НРЦ «Берегиня» ДОР».

Додаток 2
до наказу КЗО «НРЦ «Берегиня» ДОР»
від 29.10.2025 р. № 118-ОД

**План-графік
проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, безпеки
життєдіяльності працівників НРЦ у 2025 році**

№ з/п	П.І.Б.	Посада	Термін проведення
1	Азаріна Аліна Василівна	Сестра медична з дієтичного харчування	грудень
2	Андрєєва Людмила Миколаївна	Бухгалтер II категорії	грудень
3	Білецька Ніна Василівна	Прибиральник службових приміщень	грудень
4	Бондаренко Наталя Вікторівна	Фахівець з питань публічних закупівель	грудень
5	Васильченко Наталія Миколаївна	Сестра медична	грудень
6	Верба Тамара Михайлівна	Помічник вихователя	грудень
7	Колеснікова Лариса Олексіївна	Бухгалтер I категорії	грудень
8	Лифенко Яна Василівна	Інспектор з кадрів, секретар-друкарка	грудень
9	Маслова Алла Євгенівна	Прибиральник службових приміщень	грудень
10	Несен Олександр Анатолійович	Водій	грудень
11	Овсієнко Інна Василівна	Головний бухгалтер	грудень
12	Панченко Світлана Миколаївна	Прибиральник службових приміщень	грудень
13	Петренко Валентина Володимирівна	Комірник, каштелян	грудень
14	Прихожа Тетяна Миколаївна	Прибиральник службових приміщень	грудень
15	Прокопенко Олена Анатоліївна	Прибиральник службових приміщень	грудень
16	Прохода Мирослава Романівна	Помічник вихователя	грудень
17	Поздняков Микола Якович	Садівник	грудень
18	Тамарлі Наталя Іванівна	Прибиральник службових приміщень	грудень
19	Ценнер Павло Валерійович	Робітник з комплексного обслуговування й ремонту будівель	грудень

Додаток 2

до наказу КЗО «НРЦ «Берегиня» ДОР»
від 29.10.2025 р. № 118-ОД

План-графік
проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, безпеки
життєдіяльності працівників НРЦ у 2026 році

№ з/п	П.І.Б.	Посада	Термін проведення
1	Багатеренко Олена Миколаївна	Педагог-організатор	січень
2	Білоус Зоя Григорівна	Керівник гуртка	січень
3	Бобришова Анастасія Самюллівна	Вчитель	січень
4	Бурлуцька Ірина Володимирівна	Вчитель	січень
5	Гуртова Наталя Володимирівна	Вчитель	січень
6	Данільченко Ірина Олексіївна	Вчитель	січень
7	Дуднікова Олена Володимирівна	Вчитель	січень
8	Донченко Катерина Сергіївна	Вчитель	січень
9	Кочетова Віра Вікторівна	Вчитель	січень
10	Маїло Катерина Станіславівна	Вчитель	січень
11	Панасенко Лариса Андріївна	Вчитель	січень
12	Петренко Ірина Вікторівна	Вчитель	січень
13	Русаненко Галина Григорівна	Вчитель	січень
14	Симоненко Аліна Олександрівна	Вчитель	січень
15	Сироєжкіна Ірина Андріївна	Вчитель	січень
16	Старина Ірина Сергіївна	Вчитель	січень
17	Татарнікова Лариса Валеріївна	Вчитель	січень
18	Ткач Віра Дмитрівна	Вчитель	січень
19	Федорченко Ірина Олександрівна	Вчитель	січень
20	Щербиніна Єлизавета Володимирівна	Вчитель	січень
21	Щербиніна Лілія Олексіївна	Практичний психолог	січень
22	Василькова Алла Леонідівна	Вихователь	січень
23	Крутько Ірина Олександрівна	Вихователь	січень
24	Машкіна Катерина Василівна	Вихователь	січень
25	Напольських Ірина Василівна	Вихователь	січень

Додаток 2
до наказу КЗО «НРЦ «Берегиня» ДОР»
від 29.10.2025 р. № 118-ОД

**План-графік
проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, безпеки
життєдіяльності працівників НРЦ у 2027 році**

№ з/п	П.І.Б.	Посада	Термін проведення
1	Маркова Любов Антонівна	В.о. директора	липень
2	Білова Катерина Станіславівна	Заступник директора з НВР	липень

Додаток 3
до наказу КЗО «НРЦ «Берегиня» ДОР»
від 29.10.2025 р. № 118-ОД

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
навчання з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності

№	Тема	Кількість годин
Тема 1	Законодавство України про працю	1 година
Тема 2	Законодавство України про охорону праці	4 години
Тема 3	Нормативні і організаційні основи охорони праці	2 години
Тема 4	Організація роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності в закладах, установах, організаціях, підприємствах Міністерства освіти і науки України	1 година
Тема 5	Електробезпека	1 година
Тема 6	Пожежна безпека	1 година
Тема 7	Вибухонебезпека	1 година
Тема 8	Радіаційна безпека	1 година
Тема 9	Безпека дорожнього руху	1 година
Тема 10	Цивільний захист. Природні загрози та техногенні небезпеки, їх наслідки та профілактика. Ліквідація аварій	1 година
Тема 11	Гігієна праці. Медичний огляд	1 година
Тема 12	Профілактика побутового травматизму	1 година
Тема 13	Психологія безпеки життєдіяльності	1 година
Тема 14	Охорона навколишнього середовища. Біологічна і екологічна безпеки. Законодавчі акти з раціонального природокористування	2 години
Тема 15	Надання домедичної допомоги потерпілим у разі нещасного випадку	1 година
	Усього:	20 годин

**Програма
проведення навчання і перевірки знань
з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників**

1. Законодавство України про працю

Загальна характеристика трудового законодавства, Кодексу законів про працю України. Трудові правовідносини та їх особливості. Суб'єкти трудового права. Поняття колективного договору. Колективні переговори, розроблення й укладення колективного договору. Розділ «Охорона праці» в колективному договорі, права працівників на пільги й компенсації за важкі та шкідливі умови праці, що визначені в цьому розділі. Недійсність умов колективного договору. Контроль за виконанням колективного договору.

Трудовий договір, порядок його укладання. Контракт як різновид трудового договору. Переведення працівника на іншу роботу. Підстави припинення трудового договору з ініціативи працівника, власника. Тривалість робочого дня працівників, правила внутрішнього трудового розпорядку. Трудова дисципліна, порядок застосування дисциплінарних стягнень.

2. Законодавство України про охорону праці

Основні законодавчі акти з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності: Конституція України, Кодекс законів про працю України, Основи законодавства України про охорону здоров'я, закони України «Про охорону праці», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення», «Кодекс цивільного захисту», «Про дорожній рух», «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку».

Основні положення цих законів, їх взаємозв'язок із забезпеченням здорових і безпечних умов навчання та праці. Управління охороною праці на підприємстві. Служба охорони праці. Громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці. Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань.

Розслідування й облік нещасних випадків на виробництві, під час освітнього процесу та нещасних випадків невиробничого характеру.

3. Нормативні й організаційні основи охорони праці

Основні нормативно-правові акти з охорони праці, безпеки життєдіяльності, що діють у сфері освіти:

- Типове положення про службу охорони праці, затверджене наказом Держнаглядохоронпраці України від 15.11.2004 № 255 (зі змінами);
- Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки

життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти, затверджене наказом МОН України від 26.12.2017 № 1669;

- Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.1992 № 442;

- Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України, затверджене наказом МОН України від 18.04.2006 № 304 (у редакції наказу МОН України від 22.11.2017 №1514);

- Типове положення про порядок проведення навчання й перевірки знань з питань охорони праці, затверджене наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 № 15;

- Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 № 337;

- Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу в навчальних закладах, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 16.05.2019 № 659;

- Порядок проведення медичних оглядів працівників певних категорій, затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 21.05.2007 № 246;

- Мінімальні вимоги безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому місці, затверджені наказом Міністерства соціальної політики України від 29.11.2018 року № 1804;

- Правила безпечної експлуатації електронних установок споживачів, затверджені наказом Держнаглядохоронпраці України від 09.01.1998 № 4;

- Правила експлуатації електрозахисних засобів, затверджені наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 15.06.2001 № 253;

- Перелік важких робіт і робіт зі шкідливими й небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці неповнолітніх, затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 31.03.94 № 46;

- Граничні норми підймання й переміщення важких речей неповнолітніми, затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 22.03.1996 № 59;

- Правила пожежної безпеки в Україні, затверджені наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417;

- Правила пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України, затверджені наказом МОН України від 15.08.2016 № 974;

- Порядок розслідування й обліку нещасних випадків невиробничого характеру, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 22.03.2001 № 270 (зі змінами).

4. Організація роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності в закладах, установах, організаціях, підприємствах Міністерства освіти і науки України

Організація роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності в навчальних закладах, установах, підприємствах, організаціях відповідно до Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників

освітнього процесу в установах і закладах освіти, затвердженого наказом МОН України від 26.12.2017 № 1669.

Навчання працівників з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності, проведення інструктажів відповідно до Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України.

Забезпечення безпеки проведення освітнього процесу:

- керівництво, координація і контроль за організацією охорони праці;
- функціонування системи управління охороною праці;
- відповідність обладнання, будівель і споруд вимогам нормативно-правових актів з охорони праці;
- організація безпечного ведення робіт підвищеної небезпеки;
- розроблення інструкцій з охорони праці для видів робіт або окремих професій (посад), інструкцій з безпеки життєдіяльності під час проведення освітнього процесу для класних приміщень, спортивних споруд, майстерень тощо.

Попередження травматизму під час освітнього процесу та в побуті. Розслідування й облік нещасних випадків, що сталися з учасниками навчально-виховного процесу, відповідно до Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу в навчальних закладах

5. Електробезпека

Основні нормативні документи, що регламентують роботи із забезпечення безпечної експлуатації електрообладнання навчального закладу, установи, підприємства, організації Міністерства освіти і науки України.

Класифікація приміщень щодо небезпеки враження працівників електричним струмом. Захисне заземлення і занулення, їх призначення. Організація експлуатації та обслуговування електрообладнання згідно з вимогами чинних нормативних документів. Роботи з електроінструментом, трансформаторами, перетворювачами, переносними світильниками, електрозварювальним устаткуванням. Заходи безпеки під час роботи з електрифікованим обладнанням.

Порядок навчання й перевірки знань посадових осіб, робітників з електробезпеки.

Групи з електробезпеки. Організаційні та технічні заходи, що забезпечують безпеку працівників під час роботи в електроустановках. Правила роботи на персональних комп'ютерах.

Захист від статичної електрики. Захист будівель і споруд від блискавки. Заходи щодо запобігання аваріям з електрообладнанням.

6. Пожежна безпека

Основні нормативні документи, що регламентують роботу із забезпечення пожежної безпеки навчального закладу, установи, підприємства, організації Міністерства освіти і науки України:

- Кодекс Цивільного захисту України;

- Правила пожежної безпеки України;
- Правила пожежної безпеки для навчальних закладів та установ, системи освіти України.
- Обов'язки керівника й інших посадових осіб щодо забезпечення пожежної безпеки.

Пожежна служба: положення про службу, основні завдання, функціональні обов'язки та права. Положення про добровільні пожежні дружини.

Основні вимоги пожежної безпеки в будівлях і навчальних приміщеннях, під час експлуатації електрообладнання, опалювальних приладів, систем вентиляції, під час проведення електрозварювальних робіт, під час роботи з пожежовибухонебезпечними матеріалами. Основні вимоги до утримання шляхів евакуації, систем пожежогасіння, пожежної сигналізації. Основні причини пожеж, розроблення протипожежних заходів.

Призначення засобів пожежогасіння, протипожежного інвентарю та правила їх використання.

Порядок повідомлення про пожежу, розслідування й облік пожеж. Порядок повідомлення про пожежу Міністерству освіти і науки України.

7. Вибухонебезпека

Параметри і властивості, що характеризують вибухонебезпеку середовища. Кількісні показники вибухів, що характеризують масштаби руйнування, тяжкість наслідків. Основні вимоги до будови і безпечної експлуатації обладнання, що працює під тиском. Вимоги до професійного відбору й навчання персоналу з обслуговування об'єктів підвищеної вибухонебезпеки.

8. Радіаційна безпека

Радіонукліди та їх характеристики. Іонізуюче випромінювання (рентгенівське).

Джерела опромінювання людини. Радіаційний фон. Радіаційно-небезпечні об'єкти в Україні.

Принципи й норми радіаційної безпеки. Протирадіаційний захист населення. Індивідуальні й колективні засоби захисту від радіації. Правила поведінки людей на забруднених територіях.

Профілактика радіаційних уражень. Запобігання накопиченню радіонуклідів в організмі. Служби радіаційної безпеки.

9. Безпека дорожнього руху

Загальні положення Закону України «Про дорожній рух». Правила дорожнього руху, їх значення в забезпеченні порядку й безпеки дорожнього руху. Обов'язки, права пішоходів і пасажирів.

Служба безпеки дорожнього руху в органах управління освітою, методичних кабінетах органів управління освітою райдержадміністрацій, міських рад, закладі освіти, що має транспортний засіб: положення про службу, основні завдання, функціональні обов'язки та права.

Знаки дорожні та їх значення в загальній системі організації дорожнього руху, класифікація. Вимоги до водіїв і транспортних засобів.

Умови перевезення людей. Перевезення дітей. Небезпечні наслідки невиконання Правил перевезення дітей. Порядок повідомлення Міністерству освіти і науки України про дорожньо-транспортні пригоди.

10. Цивільний захист.

Природні загрози й техногенні небезпеки, їх наслідки та профілактика. Ліквідація аварій

Кодекс Цивільного захисту України. Надзвичайні ситуації, причини виникнення та складові системи їх моніторингу.

Найменування й визначення основних показників джерел природних надзвичайних ситуацій. Класифікація небезпечних джерел. Методика розроблення планів організаційних та інженерно-технічних заходів щодо запобігання й мінімізації наслідків надзвичайних ситуацій природного характеру. Основні стани аналізу надзвичайних ситуацій та прогнозування їхніх наслідків.

Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки». Класифікація виробничих небезпечних чинників. Забезпечення технологічної безпеки на підприємствах, в установах та організаціях як складової частини цивільного захисту. Шляхи і способи підвищення стійкості роботи промислових об'єктів.

Забезпечення надійного захисту та життєзабезпечення робітників. Порядок ідентифікації й обліку об'єктів підвищеної небезпеки на території розташування підприємства, установи, навчального закладу.

Порядок декларування об'єктів підвищеної небезпеки. Державний реєстр об'єктів підвищеної небезпеки. Методика визначення ризиків і їх прийнятих рівнів для декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки.

Страхування відповідальності за завдану шкоду внаслідок експлуатації небезпечного об'єкту. Методика розроблення плану локалізації й ліквідації аварійних ситуацій. План локалізації та ліквідації аварійних ситуацій. Підготовка керівного складу до дій в аварійних ситуаціях.

Формування й підготовка невоєнізованих формувань. Підготовка і проведення навчальної евакуації учасників освітнього процесу закладу, працівників установ, підприємств, організацій Міністерства освіти і науки. Порядок розслідування й обліку аварій.

11. Гігієна праці. Медичний огляд

Поняття гігієни праці. Законодавство в галузі гігієни праці. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення». Основні заходи із забезпечення санітарного благополуччя населення України. Фізіологічні особливості різних видів діяльності.

Гігієнічна класифікація праці. Фактори середовища і трудового процесу, їх гігієнічна оцінка. Вплив параметрів мікроклімату на організм людини та їх нормалізація. Вплив шкідливих речовин на організм людини. Нормування шкідливих речовин. Класифікація систем вентиляції. Значення освітлення для успішної трудової діяльності. Проведення медичних оглядів працівників певних категорій відповідно до Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 21.05.2007 № 246. Захворюваність із тимчасовою втратою

працездатності. Професійне захворювання: порядок розслідування, реєстрації та обліку. Основні заходи профілактики виникнення професійних захворювань.

12. Профілактика побутового травматизму

Порядок проведення розслідування й обліку нещасних випадків невинного характеру. Потенційні джерела побутового травматизму та їх наслідки.

Електротравматизм у побутових умовах і заходи захисту від нього. Запобігання побутовому травматизму в житлових приміщеннях, на комунально-побутових, торговельних об'єктах, присадибних ділянках, у місцях відпочинку та масового перебування людей. Правила користування побутовою технікою, травматизм внаслідок їх порушень.

Безпека на водних об'єктах. Правила охорони життя людей на водних об'єктах України, затверджені наказом Міністерства внутрішніх справ України від 10.04.2017 року №301.

Запобігання отруєнь.

13. Психологія безпеки життєдіяльності

Поняття безпеки життєдіяльності. Ступінь ризику. Схема оцінки безпеки життєдіяльності. Об'єкти й цілі безпеки. Класифікація джерел небезпеки. Основні параметри глобального модулювання розвитку світу. Основні завдання безпеки життєдіяльності людства. Психологічні важелі забезпечення безпеки людини. Психологічні принципи професійного добору.

Інформаційні засоби та способи впливу на психіку людини. Методи маніпулювання людською свідомістю. Фізіологічна та психологічна основа навчального та трудового процесу. Пристосування людини до навколишніх умов навчання і праці (промислова етика, ритм і темпи роботи) та їх вплив на безпеку праці. Система «людина - техніка - середовище».

Потенціальні джерела небезпеки та їх наслідки. Методи прогнозу травматизму. Біоритми — потенційне джерело небезпеки.

14. Охорона навколишнього середовища. Біологічна та екологічна безпеки. Законодавчі акти з раціонального природокористування

Відповідальність керівників за порушення в галузі раціонального природокористування й охорони навколишнього середовища.

Ресурсозберігальні технології, екологічна експертиза. Забруднення атмосфери, води, земель і прогноз забруднення, науково-технічні проблеми природокористування, провідні екологічно допустимі технології. Методи рекультиваційних робіт. Озеленення промислової зони. Поняття екологічної безпеки та правова основа її забезпечення. Рівень, структура й динаміка екологічних злочинів. Екологія гідросфери й атмосфери. Екологічні наслідки глобальних кліматичних змін. Поняття «біологічна безпека», «безпека харчування». Генетично-модифіковані організми як небезпека для людини та довкілля.

15. Надання домедичної допомоги потерпілим у разі нещасного випадку

Стислі основи анатомії та фізіології людини. Поняття першої домедичної допомоги. Основні принципи надання домедичної допомоги: правильність, доцільність дій, швидкість, рішучість, спокій.

Перша допомога при кровотечі. Класифікація кровотечі. Основні види кровотечі, їх ознаки. Перша допомога при артеріальній та венозній кровотечі. Засоби зупинки кровотечі. Зупинка кровотечі притискуванням пошкодженої судини до підлеглої кістки, максимальним згинанням кінцівки. Зупинка кровотечі за допомогою джгута чи джгута-закрутки.

Способи реанімації, підготування потерпілого до реанімації. Штучне дихання способом «з рота в рот» чи «з рота в ніс». Непрямий (закритий) масаж серця.

Перша допомога в разі утоплення.

Види електротравм. Безпечні методи звільнення потерпілого від дії електричного струму. Термічна, електрична та біологічна дія електричного струму на організм людини. Правила надання першої допомоги потерпілим від ураження електричним струмом.

Перша допомога при ударах. Струс головного мозку. Удари в області хребта. Синдром здавлювання. Перша допомога при вивихах і розтягненні зв'язок.

Перша допомога при отруєнні. Симптоми отруєнь. Вплив різних речовин на організм людини і його наслідки.

Перша допомога при пораненнях. Визначення та класифікація ран. Види перев'язувального матеріалу. Типи пов'язок. Правила накладання пов'язок.

Перша допомога при переломах. Класифікація переломів. Правила накладання шин. Перша допомога в разі ушкодження хребта та кісток тазу.

Опіки, їх класифікація. Перша допомога при хімічних і термічних опіках, при опіку очей.

Перша допомога при тепловому та сонячному ударах.

Перша допомога при обмороженнях.